

Prognoza oddziaływania na środowisko

***Projektu Programu Ochrony Środowiska
dla Powiatu Brzezińskiego na lata 2009 – 2012
z uwzględnieniem lat 2013-2016***

Brzeziny, 2008

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1 Podstawa prawna i cel Prognozy	3
1.2 Zawartość projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego	4
1.3 Powiązanie projektu POŚ z innymi dokumentami	7
2. Analiza stanu środowiska na terenie powiatu brzezińskiego	7
2.1. Ogólna charakterystyka powiatu	7
2.2. Stan gleb	8
2.3. Ocena jakości wód podziemnych	8
2.4. Zasoby wód powierzchniowych	9
2.5. Ocena jakości wód powierzchniowych	9
2.6. Ocena jakości powietrza	9
2.7. Zasoby przyrodnicze	10
2.8. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	11
2.9. Gospodarka odpadami	11
3. Problemy ochrony środowiska na terenie powiatu brzezińskiego istotne z punktu widzenia projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego	11
4. Cele ochrony środowiska uznane za priorytetowe na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym oraz zakres i sposoby ich uwzględnienia w POŚ - identyfikacja, analiza i ocena.	14
5. Identyfikacja i ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko zadań ujętych w projekcie POŚ dla Powiatu Brzezińskiego	16
6. Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego	24
7. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie POŚ dla Powiatu Brzezińskiego	25
8. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego	25
9. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu	26
10. Metody wykorzystane przy opracowaniu prognozy i analizie realizacji POŚ	26
11. Metody analizy realizacji postanowień projektu POŚ	26
12. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego	26
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	27

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna i cel Prognozy

Podstawę prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016” jest ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2008 Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227).

Ustawy te zobowiązują organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to ze stosowaniem w prawodawstwie polskim postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zawartość niniejszej Prognozy wynika z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz uzgodnień dotyczących zakresu i szczegółowości informacji, jakie powinny być zawarte w Prognozie, dokonanych przez Wojewodę Łódzkiego w piśmie z dnia 24 września 2008 r. znak SR.VI.6625-o/377/2008. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego powinna:

1. zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
2. określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
3. określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych:
 - obszary NATURA 2000,
 - inne istniejące i projektowane obszarowe formy ochrony
4. określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
5. określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, oraz pozytywne i negatywne, na środowisko, w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta i rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz
6. przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,

7. przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
8. zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
9. zawierać informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
10. zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
11. zawierać streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Celem przeprowadzenia niniejszej Prognozy było:

- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska we wszystkich częściach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego,
- ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania zapisów POŚ,
- przygotowanie wytycznych, które pozwolą na udoskonalenie końcowej wersji POŚ.

1.2. Zawartość projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska powiatowe programy ochrony środowiska określają w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- kierunki działań ,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Cel ten jest spójny z nadrzędnym celem Programu Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2008-2011, którym jest:

Poprawa warunków życia mieszkańców regionów poprzez poprawę jakości środowiska, likwidację zaniedbań w jego ochronie i racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Wyznaczony w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego cel nadrzędny zgodny jest z nadrzędnym celem *Strategii Rozwoju Powiatu Brzezińskiego na lata 2004-2014*, Nadrzędny cel dla Powiatu Brzezińskiego przyjęty w wymienionym opracowaniu został sformułowany następująco:

„Powiat brzeziński jest wspólnotą samorządową tworzoną przez mieszkańców powiatu.

Zadaniem wspólnoty jest pomnażanie dobra zastanego – zarówno materialnego jak i kulturowego, tak by umożliwić członkom wspólnoty dostatniejsze życie w coraz lepszych warunkach, a ziemię, na której mieszkają pozostawić w stanie lepszym niż zastany”.

W projekcie POŚ dla Powiatu Brzezińskiego przyjęto 2 cele strategiczne (główne) oraz zdefiniowano 8 celów operacyjnych, w ramach których wyznaczono programy działania.

W tabeli zawarto cele i priorytety ujęte w POŚ dla Powiatu Brzezińskiego.

Tabela 1

Cele i priorytety sformułowane w projekcie POŚ dla Powiatu Brzezińskiego

<i>Cele strategiczne</i>	<i>Cele operacyjne</i>	<i>Programy</i>
I Czyste środowisko	Budowa systemów infrastruktury technicznej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program wodociągowania ▪ Program budowy sieci kanalizacji sanitarnej ▪ Program gazyfikacji i termomodernizacji budynków
	Poprawa funkcjonowania systemów komunikacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program budowy i modernizacji dróg ▪ Program rozwoju infrastruktury komunikacyjnej
	Rozbudowa i usprawnienie systemu gospodarki odpadami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program selektywnej zbiórki odpadów ▪ Program unieszkodliwiania odpadów
	Ochrona i zwiększanie zasobów leśnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program ochrony lasów ▪ Program zalesień
	Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program edukacji ekologicznej ▪ Program wspierania lokalnych inicjatyw proekologicznych
II Rozwój gospodarczy powiatu wykorzystujący walory środowiska naturalnego	Rozwój gospodarczy nie wpływający negatywnie na środowisko naturalne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program popularyzacji energii odnawialnej i technologii przyjaznych środowisku
	Rozwój ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa rolnego
	Podniesienie walorów przyrodniczych i krajobrazowych powiatu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program budowy małych zbiorników retencyjnych ▪ Program ochrony istniejących zbiorników wodnych ▪ Program wykorzystania walorów przyrodniczych dla rozwoju turystyki

Dla osiągnięcia wyznaczonych celów opracowano programy działania w poszczególnych obszarach i przyporządkowano im szczegółowe zadania, planowane do realizacji jako zadania priorytetowe (na lata 2009-2012) oraz zadania długofalowe (na lata 2013-2016).

Sformułowano następujące działania:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, liniowych i powierzchniowych;
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię - termomodernizacja budynków, modernizacja źródeł ciepła;
- popularyzacja ekologicznych źródeł energii - budowa sieci gazociągowych, modernizacja sieci elektroenergetycznych, popularyzacja odnawialnych źródeł energii;
- modernizacja systemu komunikacyjnego powiatu w celu zmniejszenia emisji spalin;
- racjonalizacja gospodarki wodnej na terenie powiatu – modernizacja ujęć wody i rozbudowa sieci wodociągowych w gminach: Miasto Brzeziny, Brzeziny, Dmosin, Jeżów i Rogów;
- budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej w gminach: Miasto Brzeziny, Brzeziny, Dmosin, Jeżów i Rogów;
- budowa oczyszczalni ścieków w gminach: Brzeziny, Dmosin, Jeżów i Rogów oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w Mieście Brzeziny;
- wsparcie przez gminy budowy przydomowych oczyszczalni ścieków;
- modernizacja i rekultywacja składowiska odpadów w Brzezinach;
- budowa zbiorników retencyjnych na terenie powiatu;
- prowadzenie szkoleń dla rolników w zakresie prawidłowego postępowania z nawozami i środkami ochrony roślin;
- wprowadzenie we wszystkich gminach powszechnej i pełnej selektywnej zbiórki odpadów;
- zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów w m. Popień;
- modernizacja i rekultywacja składowiska odpadów w Brzezinach;
- zorganizowanie sprawnego systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz wielkogabarytowych;
- budowa gminnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych (GPZON);
- opracowanie i rozpoczęcie realizacji programów usuwania wyrobów zawierających azbest;
- podjęcie działań w celu likwidacji dzikich wysypisk odpadów;
- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w społecznościach lokalnych w zakresie właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów;
- modernizacja dróg (poprawa stanu nawierzchni) wraz z optymalizacją płynności ruchu oraz tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych (koordynacja działań wynikających z programu zalesień);
- ochrona i zwiększanie zasobów leśnych;
- realizacja programu ochrony istniejących zbiorników wodnych;
- realizacja programu wykorzystania walorów przyrodniczych dla rozwoju turystyki;
- termomodernizacja budynków, modernizacja źródeł ciepła i systemów grzewczych w celu zmniejszenia zapotrzebowania na paliwa;
- budowa sieci gazociągowych, modernizacja sieci elektroenergetycznych, popularyzacja odnawialnych źródeł energii.

1.3. Powiązanie projektu POŚ z innymi dokumentami

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska opracowywany jest w celu realizacji Polityki ekologicznej państwa. Integralną część POŚ stanowi Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Brzezińskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016, który realizuje cele Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010 oraz Planu Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011.

Prognozę oddziaływania projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego wykonano z wykorzystaniem następujących materiałów sporządzonych na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011-2014
- Narodowa Strategia Ochrony Środowiska na lata 2007-2015
- Natura 2000 – Europejska sieć ekologiczna
- Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego 2011
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011
- Wojewódzki Program Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego
- Strategia Rozwoju Powiatu Brzezińskiego na lata 2004-2014
- Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2006 r.
- Informacja o stanie środowiska w powiecie brzezińskim w 2006 r.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim w 2007 r.
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Brzezińskiego, Łódź 2003
- Plan gospodarki odpadami dla Powiatu Brzezińskiego, Łódź 2003
- Sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Brzezińskiego, Brzeziny 2007
- Sprawozdania z realizacji Planów Gospodarki Odpadami dla Gmin: Miasto Brzeziny, Jeżów, Rogów

Priorytety i zadania objęte projektem POŚ dla Powiatu Brzezińskiego realizują cele środowiskowe ujęte w dokumentach strategicznych w zakresie ochrony środowiska zarówno na szczeblu krajowym, wojewódzkim jak i powiatowym.

2. Analiza stanu środowiska na terenie powiatu brzezińskiego

2.1. Ogólna charakterystyka powiatu

Powiat brzeziński położony jest we wschodniej części województwa łódzkiego. W skład powiatu wchodzi: miasto Brzeziny oraz gminy - Brzeziny, Jeżów, Rogów, Dmosin. Teren powiatu brzezińskiego graniczy z powiatami: łowickim, skierniewickim, łódzkim-wschodnim, zgierskim, tomaszowskim. Powiat zajmuje obszar o powierzchni ok. 359 km². Obszar powiatu ma bardzo dogodne położenie, leży ok. 20 km od aglomeracji łódzkiej i ok. 100 km od aglomeracji warszawskiej, w ciągu dróg komunikacyjnych Łódź-Rawa Mazowiecka-Warszawa, Stryków-Brzeziny-Koluszki-Tomaszów Mazowiecki. W odległości 9 km od miasta Brzeziny znajduje się stacja kolejowa w Koluszkach, leżąca w węźle kolejowym na trasie Warszawa-Łódź.

Powiat brzeziński leży w regionie fizyczno-geograficznym nazwanym Wyżyną Łódzką. Stanowi ona najdalej na północ wysunięty cypel wyżyn południowej Polski, kulminując pagórkiem morenowym o wysokości 283 m n.p.m. W części północnej wyżyna

dość gwałtownie opada zaznaczając się w krajobrazie wyraźną strefą krawędziową. Krawędź ta stanowi pozostałość moreny czołowej pozostawionej przez lodowiec skandynawski, który w tym miejscu zatrzymał się ok. 150 tys. lat temu – jest to najbardziej urozmaicona rzeźba glacialna ciągnąca się równoleżnikowo od Zgierza do Brzezin i Rawy Mazowieckiej. Do najważniejszych procesów rzeźbotwórczych w warunkach plejstocénskiego klimatu peryglacialnego należały procesy stokowe (spłukiwanie, spełzywanie), procesy rzeczne oraz procesy eoliczne. Znajdują one bogate świadectwo w rzeźbie w postaci stoków, niecek, dolin denudacyjnych, teras w dolinach rzecznych, pokryw eolicznych i wydm.

2.2. Stan gleb

Na terenie powiatu brzezińskiego ok. 81-100% gleb posiada kwaśny i odczyn bardzo kwaśny.

Nadmierne zakwaszenie gleb skutkuje niższymi plonami o gorszej jakości i z zanieczyszczeniami. Z gleb kwaśnych następuje większe wypłukiwanie pierwiastków i związków chemicznych, które trafiają do wód gruntowych, dalej wgłębnych, a także powierzchniowych powodując ich zanieczyszczenie.

Gleby dobre wytworzone z gliny lub pyłów zalicza się do II – III klasy bonifikacyjnej. Są to gleby zasobne w składniki pokarmowe oraz właściwe uwilgotnione. Gleby tych klas występują na terenie gm. Dmosin.

Udział dobrych gleb klasy II i IV zajmuje 53,3% ogólnej powierzchni użytków. Na terenie miasta Brzeziny występują tylko niewielkie enklawy III klasy. Na terenie gminy Rogów gleby klasy III zajmują 7,7% użytków rolnych. Na terenie gminy Jeżów gleby III i IV klasy bonifikacyjnej ciągną się środkowym pasem rzeki Jeżówki do granicy południowej.

Obszar gminy Brzeziny pośrednio korzystne warunki przyrodnicze dla rozwoju produkcji rolnej.

Gleby bardzo dobre i dobre zaliczone do II i III klasy bonifikacyjnej gruntów ornych zajmują 8,5% ogólnej powierzchni użytków rolnych do IV klasy 45,3%.

Złoża kopalin występujące na terenie powiatu brzezińskiego są małe. Głównie są to złoża kruszyw naturalnych (piaski, żwiry i piaski ze żwirem) oraz złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej (gliny zwałowej).

Spośród udokumentowanych złóż kopalin na terenie powiatu brzezińskiego w większości obecnie nie jest prowadzona eksploatacja surowców.

2.3. Ocena jakości wód podziemnych

Powiat brzeziński jest stosunkowo zasobny w wody podziemne, dobrej jakości.

Występują tu trzy piętra wodonośne:

- Czwartorzędowe;
- Trzeciorzędowe (lokalne Kołacin);
- Jurajskie.

Wody podziemne występujące w pokrywie utworów czwartorzędowych, stanowią podstawowe użytkowe piętro wodonośne. Lokalnie posiada ono znaczną miąższość, dochodzącą do kilkudziesięciu metrów. Stwierdzono jedną, rzadziej dwie warstwy wodonośne, które są przedzielone utworami nieprzepuszczalnymi.

Na obszarze powiatu znajdują się 3 punkty należące do sieci monitoringu regionalnego jakości wód podziemnych. Według klasyfikacji WIOŚ badane w 2007 r. wody podziemne mieściły się w II i III klasie jakości, czyli są to wody dobrej i zadowalającej jakości, spełniające wymogi dla wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi.

Źródłem zanieczyszczenia wód podziemnych mogą być: składowiska odpadów nie posiadające uszczelnień i systemu zbierania i odprowadzania odcieków, ścieki bytowo – gospodarcze na terenach pozbawionych systemu kanalizacyjnego kierowane do szamb i dołów chłonnych, infiltrujących do wód podziemnych, nawadnianie pól ściekami, stosowanie nawozów mineralnych i chemicznych środków ochrony roślin.

2.4. Zasoby wód powierzchniowych

Powiat brzeziński leży w zlewisku dwóch rzek: Mrogi i Rawki (prawobrzeżne dopływy Bzury). Południowa część gminy Brzeziny to obszar źródłowy Mrogi oraz jej dopływu – Mrożyca, na terenie gminy Jeżów znajdują się natomiast źródła Rawki. W oparciu o obydwie rzeki założono system niewielkich zbiorników retencyjnych – tzw. mała retencja (np. Bogdanka, Rochna, Lisowice, Rogów) oraz stawów hodowlanych (np. Wola Łokotowa lub Popień).

2.5. Ocena jakości wód powierzchniowych

Na terenie powiatu brzezińskiego badania powierzchniowych wód płynących WIOŚ prowadzi w wyznaczonych punktach pomiarowo-kontrolnych.

W badanych ppk w 2006 r. na terenie powiatu brzezińskiego w ramach monitoringu diagnostycznego stwierdzono wody:

- IV klasy (niezadowalającej czystości) – rzeka Mroga,
- V klasy (złej jakości) – rzeka Mrożyca.

Żadna z rzek monitorowanych pod kątem przeznaczenia wód do bytowania ryb karpiowatych nie spełniała wszystkich określonych wymagań.

W 2007 r. na terenie powiatu brzezińskiego nie prowadzono monitoringu wód powierzchniowych.

Zagrożeniem dla jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych są m.in. odprowadzane do nich nie oczyszczone lub niewłaściwie oczyszczone ścieki komunalne i przemysłowe.

Dużym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych są ścieki odprowadzane bez oczyszczania z gospodarstw indywidualnych w miejscowościach nieskanalizowanych. Zagrożenie stanowią również tzw. zanieczyszczenia obszarowe. Zanieczyszczenia obszarowe są to zanieczyszczenia spływające do cieków powierzchniowych wraz z wodami opadowymi w sposób

niezorganizowany z gruntów ornych, użytków zielonych, obszarów leśnych czy wysypisk nie spełniających wymagań ochrony środowiska. Ważnym źródłem zanieczyszczeń są także ścieki deszczowe, które spłukując powierzchnię dopływają do zbiorników wraz z zanieczyszczeniami.

2.6. Ocena jakości powietrza

Jak wynika z *Informacji o stanie środowiska w powiecie brzezińskim w 2006 r.* (WIOS Łódź 2006) teren powiatu oraz cały obszar województwa łódzkiego (za wyjątkiem miasta Piotrkowa Trybunalskiego), ze względu na ponadnormatywny poziom emisji ozonu (ze względu na ochronę zdrowia), zaklasyfikowany został do klasy C - wymagającej wdrożenia programu ochrony powietrza. Na podstawie wyników pomiarów ze wszystkich 4 stacji pomiaru stężenia ozonu, zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego oraz na podstawie wiedzy o wielkoobszarowym charakterze zjawisk związanych z występowaniem

smogu fotochemicznego określono, że przypadki przekroczenia wartości kryterialnej imisji ozonu występowały najprawdopodobniej na prawie całym obszarze województwa.

W 2007 r. został wykonany „Program ochrony powietrza dla stref województwa łódzkiego: powiatu sieradzkiego, zduńskowolskiego, wieluńskiego i brzezińskiego, tom IV strefa powiat brzeziński”. Program powstał w związku z przekroczeniem parametrów dopuszczalnych jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀.

Podstawowym dokumentem wskazującym na konieczność wykonania naprawczego programu ochrony powietrza w strefie powiatu brzezińskiego w zakresie zanieczyszczeń PM₁₀ była ocena bieżąca stanu zanieczyszczenia powietrza w strefach (powiatach) województwa łódzkiego za 2006 rok, wykonana przez WIOŚ w Łodzi.

Naprawczy program Ochrony Powietrza koncentruje się na istotnych powodach występowania przekroczeń zanieczyszczeń powietrza pyłem PM₁₀ oraz na znalezieniu skutecznych i możliwych do zrealizowania działań, których wdrożenie spowoduje obniżenie poziomu zanieczyszczeń co najmniej do poziomu dopuszczalnego. Głównym celem sporządzenia naprawczego programu ochrony powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa jakości życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz poprawa atrakcyjności miast.

2.7. Zasoby przyrodnicze

Na terenie Powiatu Brzezińskiego znajdują się następujące obszary i obiekty przyrodnicze:

- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Mrogi i Mrożycy”;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Górnej Rawki”;
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dolina Mrogi”;
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Górna Mrożyca”;
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Rochna”;
- Rezerwaty:
 - ✓ „Doliska” (Uroczysko Doliska);
 - ✓ „Zimna Woda” (Uroczysko Zimna Woda);
 - ✓ „Górki” (Uroczysko Górki);
 - ✓ w projekcie „Parowy Janinowskie”;
- Parki podworskie:
 - ✓ Rogów PGR;
 - ✓ Olsza i Mroga Dolna;
 - ✓ Popień;
 - ✓ Jankowice;
- Dwory:
 - ✓ Popień;
 - ✓ Jankowice;
- Torfowisko Żabieniec.

Na terenie gmin Brzeziny i Dmosin położony jest Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, powstały w grudniu 1996 r. Powierzchnia parku wynosi 13 767 ha z czego 3020 ha przypada na otulinę.

Powiat Brzeziński jest obszarem o niskiej lesistości (14 % - wg stanu na koniec 2006 r.) o dużym rozdrobnieniu istniejących kompleksów leśnych.

Lasy prywatne są zazwyczaj rozdrobnione. W przewadze stanowią je drzewostany rozdzielone polami uprawnymi.

2.8. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Najbardziej uciążliwym źródłem hałasu na obszarze powiatu brzezińskiego jest komunikacja drogowa. Szczególnie duże natężenie ruchu pojazdów występuje na drodze krajowej nr 72 i wojewódzkiej nr 708 i nr 715. Z uwagi na zwiększającą się liczbę pojazdów mechanicznych natężenie hałasu stale rośnie i nadal będzie stopniowo wzrastać. Należy jednak podkreślić, że wzrost natężenia hałasu nie jest wprost proporcjonalny do wzrostu natężenia ruchu samochodowego i rośnie wolniej. Wynika to głównie z poprawy jakości użytkowanych samochodów.

Hałas kolejowy istnieje na terenie powiatu brzezińskiego w ograniczonym zakresie i nie stanowi szczególnej uciążliwości dla mieszkańców.

Hałas przemysłowy nie stwarza problemów mieszkańcom powiatu.

Na oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego narażone są miejsca, w których eksploatowane są urządzenia wytwarzające energię elektromagnetyczną. Największe znaczenie jako źródła promieniowania na terenie powiatu mają urządzenia do przesyłu radiowego - nadajniki GSM oraz linie wysokiego napięcia. Uciążliwość masztów telefonii komórkowej oraz linii wysokiego napięcia mieści się w ich strefach ochronnych.

Po przeprowadzeniu przez WIOŚ w Łodzi serii pomiarów w 21 punktach monitoringowych na terenie województwa nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego w żadnym z punktów.

2.9. Gospodarka odpadami

W 2006 r. wytworzono na terenie powiatu brzezińskiego, według szacunkowych wyliczeń, 5224 Mg odpadów komunalnych. Zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych objętych jest 70% (stan na koniec 2006 r.) mieszkańców. W 2006 r. z terenu powiatu zebrano 3628,5 Mg odpadów komunalnych. W wyniku selektywnej zbiórki, zebrano 24,5 Mg odpadów. Podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych na terenie powiatu brzezińskiego jest ich składowanie na składowiskach odpadów. W 2006 r. na terenie powiatu brzezińskiego procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie poddano łącznie 3604 Mg odpadów komunalnych, co stanowi blisko 70% w stosunku do szacowanej ilości wytworzonych ogółem.

Na obszarze powiatu zlokalizowane są dwa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne - w Popieniu, gm. Jeżów (od połowy 2005r. odpady nie są przyjmowane) oraz w Brzezinach, ul. Łódzka.

Na terenie powiatu brzezińskiego nie ma zlokalizowanych składowisk odpadów niebezpiecznych, jak również nie są zlokalizowane żadne składowiska odpadów przemysłowych.

3. Problemy ochrony środowiska na terenie powiatu brzezińskiego istotne z punktu widzenia projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego

• Degradacja gleb i powierzchni ziemi

Na terenie powiatu brzezińskiego dużą część gleb stanowią gleby o znacznym stopniu degradacji, ponieważ ponad 81% gleb to gleby o odczynie bardzo kwaśnym lub kwaśnym. Nadmierne zakwaszenie gleb jest powodem zwiększonego wypłukiwania pierwiastków i związków chemicznych, które dostają się do wód podziemnych i powierzchniowych.

Zmniejszona jest dostępność tych pierwiastków dla roślin, co negatywnie wpływa na ilość oraz jakość plonów. Przy niskim odczynie gleb w łańcuch troficzny włączone zostają metale ciężkie, ponieważ stają się one łatwiej dostępne dla roślin. Znaczna część gleb powiatu zagrożona jest erozją, co spowodowane jest głównie niskim wskaźnikiem lesistości.

• Zagrożenia wód podziemnych i powierzchniowych

Wody podziemne badane w punktach monitorowania na terenie powiatu mieściły się w II i III klasie jakości, czyli są to wody dobrej i zadowalającej jakości, spełniające wymogi dla wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi.

Jakość wód powierzchniowych na terenie powiatu jest niezadowalająca (stwierdzona IV i V klasa czystości). Wody te nie spełniają także standardów jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia dla ryb karpiowatych. Źródła zanieczyszczenia wód stanowią:

- nieoczyszczone lub niedostatecznie oczyszczone ścieki,
- niewłaściwe postępowanie z nawozami i środkami ochrony roślin,
- punktowe źródła zanieczyszczeń np.: nieszczelne szamba,
- niedostateczny rozwój sieci kanalizacyjnej,
- ścieki opadowe i spływy powierzchniowe z terenów zanieczyszczonych.

• Powietrze atmosferyczne

Istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie powiatu jest komunikacja samochodowa. W wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do atmosfery przedostają się zanieczyszczenia gazowe: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla i węglowodory (szczególnie benzen) oraz pyły zawierające m.in. związki ołowiu, kadmu, niklu i miedzi. Ponadto, zanieczyszczenia komunikacyjne mogą powodować powstawanie smogu w okresie zimowym a w okresie letnim tzw. smogu fotochemicznego. Zanieczyszczenia emitowane przez pojazdy w wyniku reakcji fotochemicznej przyczyniają się do tworzenia ozonu przyziemnego. Największa emisja tych zanieczyszczeń zlokalizowana jest w rejonach dróg o dużym natężeniu ruchu.

Emisja niska zanieczyszczeń powietrza pochodzi z lokalnych kotłowni węglowych oraz indywidualnych palenisk domowych. Wielkość tej emisji jest trudna do oszacowania /może wynosić od kilku procent na terenach o rozwiniętej sieci ciepłowniczej do kilkunastu, a nawet kilkudziesięciu procent na obszarach, których nie obejmują centralne systemy ciepłownicze (dotyczy to przede wszystkim terenów wiejskich)/. Niska emisja zanieczyszczeń znajduje odzwierciedlenie we wzrostach stężeń dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego w sezonie grzewczym. Sezonowe różnice poziomu stężeń SO_2 i pyłu mogą być nawet kilkukrotne.

Oprócz źródeł lokalnych znaczący wpływ na jakość powietrza atmosferycznego w powiecie mają także ponadregionalne zanieczyszczenia gazowe i pyłowe pochodzące z dużych ośrodków przemysłowych (głównie z aglomeracji łódzkiej i warszawskiej).

• Zasoby przyrodnicze

Lasy pełnią bardzo ważne funkcje w środowisku: ekologiczne (stabilizacja obiegu wody w przyrodzie, ochrona gleby przed erozją, kształtowanie klimatu, zachowanie różnorodności biologicznej), produkcyjne (źródło drewna, rozwijanie turystyki) i społeczne (warunki dla rekreacji i wypoczynku). Wskaźnik lesistości powiatu brzezińskiego jest niski - lasy zajmują

14 % powierzchni powiatu. Zdecydowanie przeważają drzewostany sosnowe, co wpływa na obniżenie odporności i duże zagrożenie dla ich zdrowotności.

Główne zagrożenia i problemy związane z gospodarką leśną stanowią:

- brak planów urządzenia lasów dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa;
- problemy z realizacją decyzji określających zadania w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa;
- zagrożenie pożarowe lasów;
- organizacja zabezpieczenia obszarów leśnych prywatnej własności;
- defraudacje leśne;
- duże zaśmiecanie terenów leśnych;
- retencjonowanie wody na terenach leśnych wszystkich form własności;
- turystyczne i rekreacyjne zagospodarowanie lasów.

W powiecie brzezińskim powierzchnia obszarów objętych ochroną prawną stanowi 55% powierzchni powiatu.

Nie wszystkie cenne obszary zostały objęte ochroną, co umożliwiłoby zachowanie ich walorów. Odnosi się to m.in. do obszarów zgłoszonych do objęcia siecią Natura 2000. Wciąż nieuregulowana jest sytuacja co do ich statutu czy wielkości (np. takie obszary jak zgłoszona do Komisji Europejskiej przez organizacje ekologiczne tzw. „Shadow List” – miejscowość Cyrusowa Wola, gmina Dmosin).

Przeciągająca się procedura zatwierdzenia tych obszarów w ramach Natura 2000 powoduje, że obszary te nie są we właściwy sposób chronione.

Dużym problem związanym z ochroną różnorodności przyrodniczej jest silna antropopresja na tereny cenne przyrodniczo. Związane jest to z zajmowaniem tych terenów pod zabudowę mieszkaniową czy lotniskową. Presja ta jest szczególnie duża na terenach parków krajobrazowych. Brak planów zagospodarowania przestrzennego powoduje, że brak jest trwałej strategii w ochronie cennych obszarów, skutkuje to licznymi przypadkami przeznaczania tych terenów na inne cele. Dużym zagrożeniem jest również zwiększająca się presja turystyczna na tereny cenne przyrodniczo. Nadmierna penetracja wiąże się z bezpośrednim niszczeniem cennych gatunków roślin, płoszeniem zwierząt, zwiększonym hałasem, zaśmiecaniem i tworzeniem nielegalnych wysypisk śmieci.

Zagrożenie cennych siedlisk powodują także zmiany stosunków wodnych np. niewłaściwe prowadzenie melioracji czy użytkowanie terenu. Intensyfikacja produkcji rolniczej, złe wykorzystanie środków ochrony roślin, likwidacja śródpolnych zadrzewień i oczek wodnych prowadzi do ubożenia i degradacji krajobrazu oraz ograniczenia liczebności wielu gatunków roślin i zwierząt niekiedy nawet zaniku ich lokalnych populacji.

Zidentyfikowane problemy odnoszą się zarówno do obszarów chronionych w ramach krajowego systemu ochrony, jaki i obszarów objętych ochroną w ramach Natura 2000 oraz innych terenów cennych przyrodniczo.

• Hałas

Największą uciążliwością hałasową na terenie powiatu charakteryzuje się droga krajowa i drogi wojewódzkie, stanowiące szlaki tranzytowe.

Z uwagi na zwiększającą się liczbę pojazdów mechanicznych oraz wzrost natężenia ruchu drogowego poziom hałasu stale rośnie i nadal będzie stopniowo wzrastać. Należy jednak podkreślić, że wzrost natężenia hałasu nie jest wprost proporcjonalny do wzrostu natężenia ruchu samochodowego i rośnie wolniej. Wynika to głównie z poprawy jakości użytkowanych samochodów

Hałas przemysłowy nie stwarza problemów mieszkańcom powiatu.

• Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami problemem jest zagospodarowanie odpadów komunalnych. Dominującym sposobem zagospodarowania i unieszkodliwienia odpadów komunalnych w powiecie jest ich deponowanie na składowiskach. Nie wszyscy mieszkańcy objęci są zorganizowaną zbiórką; bardzo niewielka ilość tych odpadów jest zbierana selektywnie.

W większości małych i średnich przedsiębiorstw brak jest właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi. Problemem pozostają osady ściekowe z oczyszczalni ścieków komunalnych, które także przede wszystkim są składowane.

4. Cele ochrony środowiska uznane za priorytetowe na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym oraz zakres i sposoby ich uwzględnienia w „Programie...” - identyfikacja, analiza i ocena.

Do ustalenia celów projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu Brzezińskiego”, prócz zdefiniowanych w jego części diagnostycznej problemów środowiskowych i priorytetów ekologicznych posłużyły wymienione już uprzednio trzy główne i uzupełniające się nawzajem dokumenty polityki krajowej.

Projekt „Programu...” nie definiuje własnego celu głównego ochrony środowiska przyrodniczego, przyjmując jako wiążące dla regionu, cele „Polityki Ekologicznej Państwa” (w zakresie odnoszącym się do regionu) na wszystkich szczeblach zarządzania.

Ustala też, że zasadą stanowiącą nadrzędne kryterium rozwiązań strategicznych powinna być konstytucyjna **zasada zrównoważonego rozwoju**, którą należy stosować wraz z zasadami pomocniczymi i konkretyzującymi.

Uwzględniając fakt, że powołane powyżej dokumenty krajowe w dużej mierze przyswoiły już cele i założenia europejskiej i światowej polityki ekologicznej można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że cele ochrony środowiska w powiecie brzezińskim oraz zasady realizacji tych celów są w najwyższym stopniu zbieżne z odpowiadającymi im celami oraz zasadami polityki ekologicznej ustanowionymi na poziomie międzynarodowym i krajowym.

„Strategia rozwoju województwa...” ustala natomiast jako podstawowy cel w tej sferze polityki: *Poprawę warunków życia mieszkańców regionu poprzez poprawę jakości środowiska, likwidację zaniedbań w jego ochronie i racjonalne gospodarowanie jego zasobami”*.

Cel ten uwzględnia więc kryterium **zrównoważonego rozwoju**. Można stwierdzić, że *przyjęte w „Programie...” cele ochrony środowiska oraz towarzyszące mu zasady realizacji są w wystarczającym stopniu zgodne z odpowiadającymi im celami i priorytetami polityki ekologicznej ustanowionymi w „Strategii rozwoju województwa...”*.

Prócz nadrzędnych kryteriów polityki ekologicznej w projekcie „Programu....” określono również cele priorytety ekologiczne, odnoszące się do zagadnień ochrony środowiska, posiadających kluczowe znaczenie dla powiatu brzezińskiego. Poniżej zestawiono priorytety ekologiczne w aspekcie zgodności z odpowiadającymi im priorytetami regionalnymi i krajowymi.

Ocena stanu i tendencji zmian w zakresie poszczególnych komponentów środowiska i uciążliwości oraz analiza zagrożeń w świetle przyszłościowego rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu brzezińskiego, przy równoczesnym uwzględnieniu wymagań w

zakresie ochrony środowiska i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych, były podstawą do sformułowania powiatowych priorytetów ekologicznych.

Wśród najważniejszych kryteriów, branych pod uwagę przy formułowaniu priorytetów w skali powiatu, należy wymienić:

1. Wymogi wynikające z ustawy "Prawo ochrony środowiska", ustawy o odpadach i ustawy "Prawo Wodne" oraz innych ustaw komplementarnych;
2. Zgodność z celami zawartymi w Polityce Ekologicznej Państwa;
3. Zgodność z priorytetami ujętymi w "Strategii rozwoju województwa łódzkiego na lata 2007-2020" oraz innymi wojewódzkimi dokumentami strategicznymi;
4. Skala dysproporcji pomiędzy aktualnym stanem środowiska, a wymaganym przez prawo.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria sformułowano następujące cele strategiczne i cele operacyjne wraz z listą działań priorytetowych w następujących obszarach:

Ochrona powietrza

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, liniowych i powierzchniowych;
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię - termomodernizacja budynków, modernizacja źródeł ciepła;
- popularyzacja ekologicznych źródeł energii - budowa sieci gazociągowych, modernizacja sieci elektroenergetycznych, popularyzacja odnawialnych źródeł energii;
- modernizacja systemu komunikacyjnego powiatu w celu zmniejszenia emisji spalin.

Ochrona wód

- racjonalizacja gospodarki wodnej na terenie powiatu – modernizacja ujęć wody i rozbudowa sieci wodociągowych w gminach: Miasto Brzeziny, Brzeziny, Dmosin, Jeżów i Rogów;
- budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej w gminach: Miasto Brzeziny, Brzeziny, Dmosin, Jeżów i Rogów;
- budowa oczyszczalni ścieków w gminach: Brzeziny, Dmosin, Jeżów i Rogów oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w Mieście Brzeziny;
- wsparcie przez gminy budowy przydomowych oczyszczalni ścieków;
- modernizację i rekultywację składowiska odpadów w Brzezinach;
- budowa zbiorników retencyjnych na terenie powiatu;
- prowadzenie szkoleń dla rolników w zakresie prawidłowego postępowania z nawozami i środkami ochrony roślin;

Gospodarka odpadami

- wprowadzenie we wszystkich gminach powszechnej i pełnej selektywnej zbiórki odpadów;
- zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów w m. Popień;
- modernizacja i rekultywacja składowiska odpadów w Brzezinach;
- zorganizowanie sprawnego systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz wielkogabarytowych;
- budowa gminnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych (GPZON);
- opracowanie i rozpoczęcie realizacji programów usuwania wyrobów zawierających azbest;
- podjęcie działań w celu likwidacji dzikich wysypisk odpadów;
- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w społecznościach lokalnych w zakresie właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów;

Zmniejszenie hałasu

- modernizacja dróg (poprawa stanu nawierzchni) wraz z optymalizacją płynności ruchu oraz tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych (koordynacja działań wynikających z programu zalesień).

Ochrona przyrody

- ochrona i zwiększanie zasobów leśnych;
- realizacja programu ochrony istniejących zbiorników wodnych;
- realizacja programu wykorzystania walorów przyrodniczych dla rozwoju turystyki.
- Wspieranie przez samorząd powiatowy i samorząd gminny działań zmierzających do otoczenia ochroną miejscowości Cyrusowa Wola (gmina Dmosin) planowanego jako obszar NATURA 2000.

Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców

- Realizowanie programu edukacji ekologicznej

5. Identyfikacja i ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko zadań ujętych w projekcie POŚ dla Powiatu Brzezińskiego

Po analizie projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzezińskiego” na podstawie listy działań priorytetowych zidentyfikowano rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Wszystkie przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko, głównie lokalnym. Ich oddziaływanie będzie skutkowało poprawą stanu środowiska na danym terenie.

Poniżej przedstawiono listę przedsięwzięć priorytetowych w powiecie brzezińskim na lata 2009-2016.

	Opis przedsięwzięcia	Lokalizacja przedsięwzięcia
1.	Rozbudowa sieci wodociągowej-pojedyncze przyłącza	Miasto Brzeziny
2.	Bieżąca modernizacja urządzeń zaopatrzenia w wodę	Gmina Brzeziny
3.	<ul style="list-style-type: none">- Modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowości Jeżów 2009-2011- Modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowości Strzelna 2009-2011- Modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowości Kosiska 2010-2012- Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Jeżów	Gmina Jeżów
4.	<ul style="list-style-type: none">- Modernizacja trzech stacji uzdatniania wody- Przebudowa sieci wodociągowej w Przyłęku Dużym	Gmina Rogów
5.	Budowa sieci wodociągowej w m. Kobylin	Gmina Rogów

6.	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Taurów i Brynica 2015 - Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Rewica Kolonia 2015 	Gmina Jeżów
7.	<ul style="list-style-type: none"> - Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie Miasta Brzeziny - Budowa sieci kanalizacji deszczowej - Rozbudowa i modernizacji oczyszczalni ścieków 	Miasto Brzeziny
8.	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa oczyszczalni na bazie istniejącej biologicznej oczyszczalni ścieków - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków 	Gmina Brzeziny
9.	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa gminnych oczyszczalni ścieków w m. Dmosin II i Koziołki - Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Dmosin - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków 	Gmina Dmosin
10.	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Jeżów 2009-2012 - Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Jasienin Duży 2009-2012 	Gmina Jeżów
11.	Opracowanie projektów oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej i ich realizacja	Gmina Rogów
12.	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Dmosin-kontynuacja - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków-kontynuacja 	Gmina Dmosin
13.	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa sieci kanalizacyjnej w Miejscowości Jeżów – kontynuacja - Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Jasienin Duży – kontynuacja - Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Jasienin Mały 2013-2015 - Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Przybyszyce 2014-2015 	Gmina Jeżów
14.	- Budowa oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacyjnej na terenie gminy	Gmina Rogów
15.	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizacja węzłów cieplnych - Modernizacja kotłowni - Termomodernizacja budynku LO im. J. Iwaszkiewicza w Brzezinach 	Miasto Brzeziny
16.	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizacja kotłowni - Budowa stacji redukcyjnej w Osinach wraz z gazociągiem 	Gmina Dmosin

17.	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa nowych kotłowni ekologicznych - Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Przyłęku Dużym - Budowa nowego budynku Gminnej Biblioteki w Rogowie 	Gmina Rogów
18.	- Termomodernizacja budynków DPS w Brzezinach i Dąbrowie	Powiat Brzeziński
19.	Gazyfikacja obszaru Gminy Brzeziny	Zakłady gazownicze
20.	Budowa nowych ekologicznych kotłowni	Gmina Dmosin
21.	Modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich na terenie powiatu	Powiat Brzeziński
22.	<p>Modernizacja i przebudowa dróg powiatowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa drogi powiatowej Jordanów-Eufeminów nr 2913 E, • Integracja sieci komunikacyjnej powiatu brzezińskiego i zgierskiego: droga powiatowa 5103 E Niesułów – Kołacin – Jeżów o dł. 19,885 km • Droga nr 2918 E Jeżów – Koluszki • Przebudowa drogi powiatowej nr 2912 E Brzeziny – Andrespol • Przebudowa drogi powiatowej nr 5100 E Stryków – Sierżnia – Brzeziny • Przebudowa drogi powiatowej nr 5101 E Głowno – Kołacin • Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez powierzchniowe utwardzenie powierzchniowe 	Powiat Brzeziński
23.	<p>Budowa i modernizacja dróg gminnych na terenie powiatu</p> <ul style="list-style-type: none"> -droga Stare Koluszki -droga Adamów -Tworzyjanki -Witkowice-Czyżyków -Dąbrówka Mała -Jaroszki-Głogowiec -Jabłonów -Helenówka -Rozworzyn-Michałów -Polik-Grzmiąca -Małczew-Witkowice-Bogdanka-Zalesie-Bogdanka 	Gmina Brzeziny
24.	Budowa i modernizacja dróg gminnych na terenie powiatu	Gminy

25.	Budowa i modernizacja dróg gminnych: -Paprotnia Pokrętki -nakładka Bielanki -Skoszewy-Janinów -nakładka Adamów, Paprotnia, Helenów Las -Jaroszki-Buczek	Gmina Brzeziny
26.	Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej przy drogach powiatowych na terenie powiatu – budowa odwodnienia dróg powiatowych długości 40,00 km	Powiat Brzeziński
27.	Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej przy drogach gminnych na terenie gmin	Gminy
28.	Kontynuacja zadań inwestycyjnych	Powiat, Gminy
29.	Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych z gospodarstw domowych	Gminy
30.	Popularyzacja selektywnej zbiórki odpadów	Powiat, Gminy
31.	Wprowadzenie pełnej i powszechnej selektywnej zbiórki odpadów we wszystkich gminach	Gminy
32.	Usprawnienie i upowszechnienie zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych oraz niebezpiecznych powstających w sektorze komunalnym	Gminy
33.	Utworzenie Gminnych Punktów Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych	Gminy
34.	Wdrażanie programu gospodarki odpadami	Gminy
35.	Popularyzowanie i upowszechnianie systemu selektywnej zbiórki odpadów	Gminy
36.	Zwiększanie odzysku surowców wtórnych w wyniku wstępnej segregacji odpadów	Gminy
37.	Modernizacja składowiska odpadów w Brzezinach	Miasto Brzeziny
38.	Zamknięcie i rekultywacja składowiska w m. Popień	Gmina Jeżów
39.	Opracowanie i realizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest	Gminy
40.	Kontynuacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest	Gminy
41.	Monitoring terenu składowiska w m. Popień	Gmina Jeżów
42.	Konserwacja i ochrona prawnie objętych ochroną form przyrody na terenie powiatu: - leczenie i konserwacja drzew pomnikowych w Parku Podworskim we wsi Popień - aleja kasztanowa w miejscowości Popień PGR - leczenie i konserwacja drzewostanu parkowego w Domu Pomocy Społecznej w Dąbrowie	Powiat Brzeziński
43.	Prowadzenie prawidłowej gospodarki leśnej	Gminy

44.	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony lasów	Gminy
45.	Ścisła ochrona istniejących zasobów leśnych	Gminy
46.	Zalesianie gruntów porolnych, nieekonomicznych dla rolnictwa	Gminy
47.	Kontynuacja działań edukacyjnych z zakresu ekologii dla dzieci i młodzieży	Gminy
48.	Edukacja ekologiczna dorosłych – pogadanki na naradach sołtysów, rozdawanie ulotek informacyjnych, organizowanie seminariów, warsztatów	Gminy
49.	Opracowanie programu współpracy w zakresie ochrony środowiska z organizacjami pozarządowymi	Powiat, Gminy
50.	Realizacja programu współpracy w zakresie ochrony środowiska z organizacjami pozarządowymi	Powiat, Gminy
51.	Opracowanie programu popularyzacji energii odnawialnej i technologii przyjaznych środowisku	Powiat, Gminy
52.	Opracowanie programu ulg i zachęt dla osób i firm stosujących technologie przyjazne dla środowiska	Gminy
53.	Popularyzacja alternatywnych źródeł energii	Powiat, Gminy
54.	Analiza możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł energii	Gminy
55.	Wdrożenie programu popularyzacji energii odnawialnej i technologii przyjaznych środowisku	Gminy
56.	Wdrażanie programu ulg i zachęt dla osób i firm stosujących technologie przyjazne dla środowiska	Gminy
57.	Rozwój energetyki odnawialnej na szczeblu lokalnym	Powiat, Gminy
58.	Popularyzacja ekologicznego rolnictwa, zdrowej żywności, promocja istniejących gospodarstw	Powiat, Gminy
59.	Poprawa jakości produktów w gospodarstwach ekologicznych – uzyskanie odpowiednich certyfikatów	Gminy
60.	Opracowanie diagnozy stanu obecnego sztucznej retencji na terenie gmin	Gminy
61.	Analiza możliwości budowy zbiorników retencyjnych na terenie gmin	Gminy
62.	Budowa zbiornika małej retencji na rzece Mrodze	Gmina Dmosin
63.	Budowa zbiornika retencyjnego „GÓRA” na rzece Rawce	Gmina Jeżów
64.	Opracowanie programu ochrony naturalnych zbiorników wodnych	Gminy

65.	Przestrzeganie zasad ochrony czynnej i biernej obowiązujących w strefach ochrony GZWP i LZWP	Gminy
66.	Realizacja programu ochrony naturalnych zbiorników wodnych	Gminy
67.	Opracowanie programu rozwoju agroturystyki	Gminy, Powiat
68.	Realizacja programu rozwoju agroturystyki	Gminy, Powiat

Dla wszystkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko* (DZ. U. 2004 Nr 257, poz. 2573) oraz *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 maja 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko* (Dz. U. 2005 nr 92, poz. 769) nakładają obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Raporty oddziaływania na środowisko dot. poszczególnych zadań inwestycyjnych mogą wskazywać działania alternatywne. Wymienione w powyższej tabeli działania wynikają w większości z konieczności spełniania zarówno krajowych wymagań prawnych, jak i wymagań międzynarodowych m. in. wynikających ze wstąpienia Polski w strukturę Unii Europejskiej.

Poniżej przedstawiono tabelę oceniającą wpływ zagadnień na elementy ochrony środowiska

Matryca wpływów zagadnień na poszczególne elementy ochrony środowiska

Zagadnienie	Kierunek działań	Różnorodność biologiczna	Zdrowie ludzi	Zwierzęta i rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz
<i>Ochrona powietrza</i>	ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, liniowych i powierzchniowych	+	+	+	+	+	+	+
	zmniejszenie zapotrzebowania na energię - termomodernizacja budynków, modernizacja źródeł ciepła;	+	+	+	+	+	+	+
	popularyzacja ekologicznych źródeł energii - budowa sieci gazociągowych, modernizacja sieci elektroenergetycznych, popularyzacja odnawialnych źródeł energii;	+	+	+	+	+	+	+
	modernizacja systemu komunikacyjnego powiatu w celu zmniejszenia emisji spalin.	+	+	+	+	+	+	+
<i>Ochrona wód</i>	racjonalizacja gospodarki wodnej na terenie powiatu – modernizacja ujęć wody i rozbudowa sieci wodociągowych w gminach: Miasto Brzeziny, Brzeziny, Dmosin, Jeżów i Rogów;	+	+	+	+	+	+	+
	budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej w gminach: Miasto Brzeziny, Brzeziny, Dmosin, Jeżów i Rogów;	+	+	+	+	+	+	+
	budowę oczyszczalni ścieków w gminach: Brzeziny, Dmosin, Jeżów i Rogów oraz rozbudowę oczyszczalni ścieków w Mieście Brzeziny;	+	+	+	+	-	+	-
	wsparcie przez gminy budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	+	+	+	+	+	+	+
	modernizacja i rekultywacja składowiska odpadów w Brzezinach;	+	+	+	+	+	+	+
	budowa zbiorników retencyjnych na terenie powiatu;	+	+	+	+	+	+	+
	prowadzenie szkoleń dla rolników w zakresie prawidłowego postępowania z nawozami i środkami ochrony roślin.	+	+	+	+	+	+	+

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego
na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016”

<i>Gospodarka odpadami</i>	wprowadzenie we wszystkich gminach powszechnej i pełnej selektywnej zbiórki odpadów;	+	+	+	+	+	+	+
	zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów w m. Popień	(-)	-	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
	modernizacja i rekultywacja składowiska odpadów w Brzezinach;	(-)	-	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
	zorganizowanie sprawnego systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz wielkogabarytowych;	(+)	+	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)
	budowa gminnych punktów zbiórki odpadów (GPZO);	-	-	-	-	-	-	-
	opracowanie i rozpoczęcie realizacji programów usuwania wyrobów zawierających azbest;	+	+	+	+	+	+	+
	podjęcie działań w celu likwidacji dzikich wysypisk odpadów;	+	+	+	+	+	+	+
	prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w społecznościach lokalnych w zakresie właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów	+	+	+	+	+	+	+
<i>Zmniejszenie hałasu</i>	modernizacja dróg (poprawa stanu nawierzchni) wraz z optymalizacją płynności ruchu oraz tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych	+	+	+	+	+	+	+
<i>Ochrona przyrody</i>	ochronę i zwiększanie zasobów leśnych;	+	+	+	+	+	+	+
	realizację programu ochrony istniejących zbiorników wodnych;	+	+	+	+	+	+	+
	realizację programu wykorzystania walorów przyrodniczych dla rozwoju turystyki.	(+)	(+)	(+)	(+)	+	(+)	+
	Wspieranie przez samorząd powiatowy i samorząd gminny działań zmierzających do otoczenia ochroną miejscowości Cyrusowa Wola (gmina Dmosin) planowanego jako obszar NATURA 2000.	+	+	+	+	+	+	+
<i>Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców</i>	Realizowanie programu edukacji ekologicznej	+	+	+	+	+	+	+

+ oddziaływanie dodatnie;

(+) oddziaływanie dodatnie warunkowe lub b. słabe;

- oddziaływanie negatywne;

(-) oddziaływanie negatywne warunkowe lub b. słabe.

6. Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach POŚ, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, sieć gazowa, a także w fazie realizacji i eksploatacji drogi, zbiorniki retencyjne, urządzenia hydrotechniczne i przeciwpowodziowe. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jaki i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Przy realizacji koncepcji budowy zbiorników małej retencji należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. W celu zmniejszenia negatywnego wpływu budowli hydrotechnicznych na ciągłość cieków należy zaprojektować przepławki dla ryb. W celu eliminacji ujemnych dla środowiska skutków piętrzenia wody w zbiorniku retencyjnym, należy na etapie opracowywania koncepcji jego budowy, przewidzieć wykonanie systemów regulujących stosunki wodne na obszarach przyległych. Aby zapobiec eutrofizacji zbiornika należy w obrębie zlewni zbiornika zapewnić budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz tworzyć strefy buforowe, co ograniczy spływ substancji biogennych z pól.

Realizacja infrastruktury transportu drogowego nie może zagrażać trwałości układów przyrodniczych i ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presję na tereny wrażliwe, unikać tworzenia barier dla funkcjonowania przyrody. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt. Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne. Aby ograniczyć oddziaływanie drogi jako źródła emisji hałasu i spalin należy w projekcie uwzględnić możliwość budowy ekranów akustycznych oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu (np. wydzielenie pasa awaryjnego, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, odpowiednia geometria łuków, budowa skrzyżowań wielopoziomowych). Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Mając na uwadze duży zasięg oraz w większości przypadków nieodwracalny charakter przekształceń środowiska podczas realizacji analizowanych inwestycji, zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych.

7. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie POŚ

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach POŚ ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto dokument jest na wysokim stopniu ogólności i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

W przypadku tworzenia nowych zbiorników retencyjnych ich konieczność budowy została potwierdzona w Programie Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego, ponieważ województwo należy do strefy najpilniejszych i dużych potrzeb rozwoju retencji ze względu na bardzo ograniczone zasoby wód powierzchniowych. Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy budowie nowych dróg, oczyszczalni ścieków, stacji uzdatniania wody, urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii, zbiorników retencyjnych należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

8. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach POŚ dla Powiatu Brzezińskiego mają z założenia na celu poprawę stanu środowiska na terenie powiatu i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka. W związku z rozwojem gospodarczym regionu, wzrostem inwestycji przemysłowych i poziomu konsumpcji, zwiększającą się presją na obszary cenne przyrodniczo i nieurbanizowane, zwiększeniem zapotrzebowania na surowce brak realizacji zapisów Programu prowadzić będzie do znaczącego pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji POŚ:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków,
- zmniejszanie się zasobów wodnych,
- zwiększone zagrożenie suszą glebową,
- postępująca degradacja gleb i utrata ich dla rolnictwa,
- utrata różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
- degradacja walorów krajobrazu,
- pogorszenie jakości powietrza,
- zwiększającą się liczbą mieszkańców narażonych na ponadnormatywne natężenie hałasu,
- zwiększającą się liczbą mieszkańców narażonych na promieniowane elektromagnetyczne,
- wzrost zużycia surowców i wody oraz nadmierna eksploatacja kopalni,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

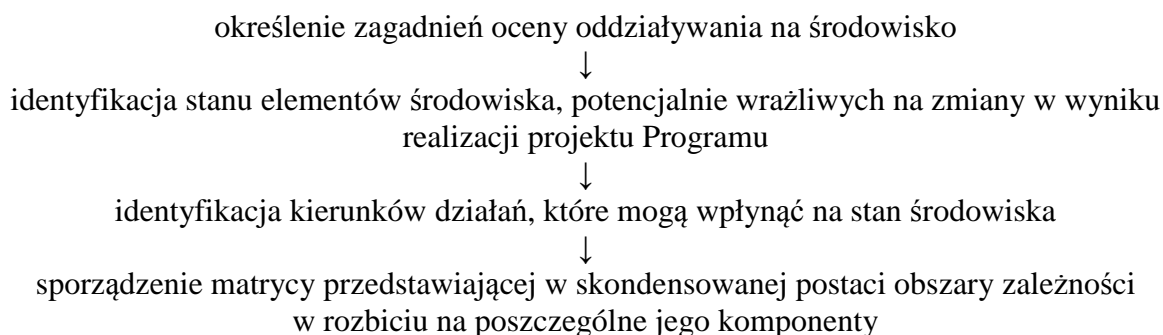
W przypadku gdy POŚ dla Powiatu Brzezińskiego nie zostanie wdrożony negatywne trendy będą się pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska wzrastać. Realizacja Programu jest więc konieczna.

9. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość wykonania prognozy. Pewne utrudnienia stwarzał tylko brak najnowszych materiałów statystycznych, co wynika z ustalonej cykliczności prac Urzędu Statystycznego.

10. Metody wykorzystane przy opracowaniu prognozy i analizie realizacji POŚ

Ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadzono według następującego schematu:

11. Metody analizy realizacji postanowień projektu POŚ

Projekt POŚ dla Powiatu Brzezińskiego określa zasady oceny i monitorowania efektów jego realizacji. W ramach każdego priorytetu zaproponowano wskaźniki ilościowe i jakościowe, które pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i związane z tym zmiany w środowisku. Dla każdego wskaźnika określono także źródło pozyskiwania danych do weryfikacji, co znacznie ułatwi ich uzyskanie. Ocena realizacji Programu na podstawie wyznaczonych wskaźników dokonywana będzie co dwa lata.

W ramach prac nad Prognozą dokonano ich oceny i weryfikacji. Zamieszczone w Programie propozycje wskaźników monitorowania jego realizacji są właściwe i pozwalają w pełni ocenić zmiany jakie nastąpią w środowisku w wyniku jego realizacji.

12. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją projektu POŚ dla Powiatu Brzezińskiego

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku.

Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku. Powiat Brzeziński nie jest położony w obszarze przygranicznym, a realizacja POŚ dla Powiatu Brzezińskiego nie tworzy żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w

ramach Programu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja Programu nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzezińskiego”, została opracowana zgodnie z ustawą „Prawo ochrony środowiska” i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze regionu.

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzezińskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016” na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

Analiza celów ustanowionych w POŚ wykazała, że są zgodne i realizują cel strategiczny wyznaczony w Strategii Rozwoju Powiatu Brzezińskiego na lata 2004- 2014, a także opracowaniem wyższego szczebla „Programem Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2008-2011”. Ponadto wszystkie cele i kierunki działań wyznaczone w projekcie Programu realizują cele środowiskowe ujęte w wojewódzkich i krajowych dokumentach strategicznych.

W Programie dla Powiatu oprócz celu głównego wskazano dwa obszary działań:

- Czyste środowisko
- Rozwój gospodarczy powiatu wykorzystujący walory środowiska naturalnego

Przyjęto średniookresowe cele pośrednie dotyczące poszczególnych komponentów środowiska. Do każdego z celów przyporządkowane zostały kierunki działań zmierzające do osiągnięcia postawionych celów. Dla osiągnięcia wyznaczonych celów wskazano działania oraz zadania prowadzące do ich realizacji.

Ocena stanu środowiska na terenie powiatu brzezińskiego pozwoliła wskazać następujące problemy ochrony środowiska:

- niski stopień zalesienia powiatu
- małe zasoby wód powierzchniowych
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych
- zbyt niski stopień skanalizowania powiatu
- duża emisja niska z gospodarstw domowych
- zły stan techniczny dróg na terenie powiatu
- duża antropopresja na tereny cenne przyrodniczo

Wskazane problemy środowiskowe na terenie powiatu znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w projekcie POŚ dla Powiatu Brzezińskiego zadań do realizacji.

W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji w POŚ zadań na następujące elementy: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi i gleby, przyrodę i krajobraz.

Określono czy oddziaływanie to może mieć kierunek negatywny, pozytywny czy obojętny na poszczególne elementy. Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem

oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Analiza wpływu realizacji zadań POŚ pozwoliła wskazać na zasadniczą grupę działań o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko.

Potencjalne negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji:

- budowa przyłączy kanalizacyjnych do obiektów,
- rozwój sieci gazowej na terenie powiatu,
- usuwanie azbestu z obiektów i instalacji budowlanych,
- przebudowa dróg,

Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania zidentyfikowano m.in.:

- nieodwracalne przekształcenia terenów (np.: inwestycje drogowe, oczyszczalnie ścieków),
- nieodwracalne zmiany w krajobrazie (np. inwestycje drogowe, zbiorniki retencyjne),
- pogorszenie jakości powietrza (w przypadku budowy nowych dróg),
- podwyższenie poziomu hałasu (np.: inwestycje drogowe, oczyszczalnie ścieków),
- zmiany reżimu wodnego i stosunków wodnych (zbiorniki retencyjne),
- przerwanie szlaków migracji (np.: inwestycje drogowe, obiekty hydrotechniczne, elektrownie wodne).

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Programie bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania.

Realizacja żadnego z proponowanych działań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach POŚ ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

W przypadku, gdy POŚ dla Powiatu Brzezińskiego nie zostanie wdrożony prowadzić to będzie do pogłębiania się problemów w zakresie ochrony środowiska, co negatywnie wpływać będzie na zdrowie mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich założonych kierunków działań w POŚ pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiskowych.